

1-2024

KLOOSTERKWARTIER

Vereniging Vrienden van het
Museum Elburg

Vereniging Vrienden van het Museum Elburg

Secretariaat:

Clakenweg 134

8081 LZ Elburg

0525-684363

E-mail: elsvandel@hotmail.com

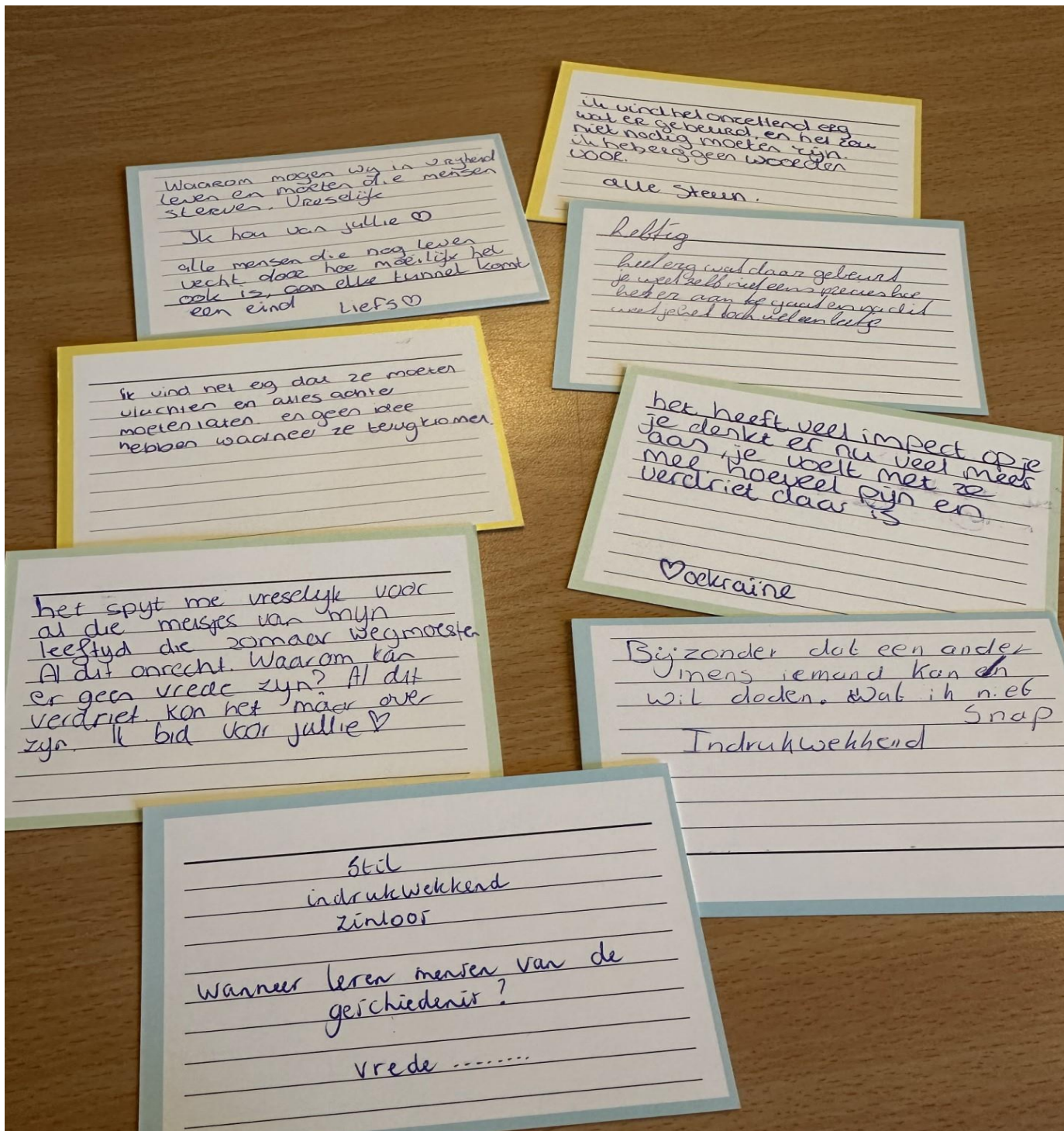
Hierbij ontvangt u alweer het eerste Kloosterkwartier van 2024. Er is het nodige om op terug te blikken en veel nieuws om naar uit te kijken.

Om te beginnen verwelkomen we een aantal nieuwe leden. Mathilde Pelder, Fred Pelder, Roelie Ganzeveld, Anton van Wezep en Teun Post.

Terugblikken

Op vrijdag 1 december werd de indrukwekkende Oekraïne-expositie geopend. Deze expositie “Wat mensen mensen aan doen, de oorlog in Oekraïne, het menselijk aspect”, bestaat uit indrukwekkende foto’s en associaties van verschillende kunstenaars, die allen op eigen wijze de verschrikkingen van deze oorlog hebben verwerkt in een kunstwerk. De expositie is nog tot en met zaterdag 24 juni te zien en gaat vergezeld van een lesbrief, die vooral geschikt is voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs.

Leerlingen Pieter Zandt bezoeken Oekraïne-expositie

Normaal gesproken is het stil op maandag in Museum Elburg, maar op de tweede maandag van februari gonsde het in Elburg.

De scholieren van Pieter Zandt bezochten verschillende musea van Elburg en deden ook ons museum aan. We zijn met honderd jongeren, verdeeld in kleine groepjes, door de expositie over Oekraïne gelopen en hier kwamen mooie gesprekken tot stand. We kijken terug op een bijzondere dag! De expositie: “Wat mensen mensen aandoen, de oorlog in Oekraïne, het menselijk aspect”, is nog tot en met 24 juni te bezoeken. Meer informatie: www.museumelburg.nl

Reacties leerlingen Pieter Zandt.

Annebet Westland

Vrijwilligersbijeenkomst

Op woensdag 13 december vond de jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst kregen de vrijwilligers en gidsen van Museum Elburg door de Vereniging Vrijwilligers van Museum Elburg een concert aangeboden en verzorgde het personeel van het museum een heerlijke maaltijd. Tijdens deze bijeenkomst kreeg iedereen ook een kerstattentie. 's Avonds verzorgde vocaal ensemble Quartz nog een extra concert voor belangstellenden.

Winter in de Vesting, Boer Hannes,

Op vrijdagavond (8/12) in het museumcafé raakte ik in gesprek met een erg jong gastje, dat niet op z'n mondje was gevallen. Ernaast knielend en pratend was er een mevrouw die vond dat onze combinatie er veel beter uit zag dan alle hoge hoeden in de stad en ze maakte een paar foto's. Mijn vraag volgde om doorsturen ervan, maar dat ging niet. Via een omweg van de binnenkomende vader ging het wel. Dus hier het resultaat met Julius.

Boer Hannes met Julius

Nieuwjaarsreceptie

Op zes januari toastten we op het nieuwe jaar. Een feestelijk moment, maar met alle regen van de afgelopen periode moest er eerst wel met man en macht gewerkt worden om het museumcafé op tijd droog te krijgen. Het grondwater kwam gewoon door de voegen van de plavuizen naar binnen. Onze receptie was echter supergezellig, mede door de gezellige muziek van Margreet en Anneke. Onze nieuwe voorzitter Anna van Prooijen hield haar eerste nieuwjaarstoespraak en uiteraard werd er weer genoten van het heerlijke Luxemburgse 'Nieuwjaarsbrood', gebakken door Marie-Paule.

Zilver Licht

Vanaf 12 januari is de expositie Zilver Licht te bezoeken in ons museum. Een bijzondere mix van oud en hedendaags zilver, sieraden en objecten. Tentoongesteld in combinatie met beeldend werk van verschillende kunstenaars. De deelnemende kunstenaars zijn Henrie Vogel, beeldend kunstenaar, Hannelore Houdijk, beeldend kunstenaar en Jessica Veldhuizen, zilversmid. Verder is er divers werk te zien uit de eigen collectie en een aantal bruiklenen. Zo is uit privébezit deze prachtige schildpaddoos met zilveren apostellepeltjes te zien. Overigens vallen er ook in de vaste collectie van Museum Elburg mooie zilveren voorwerpen te bewonderen. De expositie werd onder grote belangstelling geopend op vrijdag 12 januari. Op zaal vertelden de exposanten over hun eigen werk.

Schildpaddoos met zilveren apostelepeltjes, privébezit.

Zilveren Bodebussen, eigen collectie Museum Elburg

De linker Bodebus op de afbeelding rechts is van zilver met voorstelling van het stadswapen Elburg, geflankeerd door twee klimmende leeuwen uitgevoerd in zilver, bevestigd aan een lint, voorzien van merktekens, vermoedelijk vervaardigd door Carl Wilhelm Hofeldt te Zwolle en later gekeurd door zijn zoon Barent te Elburg, eind 18^e, begin 19^e eeuw.

De Bodebus rechts is van verguld zilver met voorstelling van het stadswapen Elburg, geflankeerd door twee klimmende (aanzien) leeuwen uitgevoerd in verguld zilver, bevestigd aan een lint, hangende aan het Gelre merk eveneens van verguld zilver, vermoedelijk vervaardigd door Carl Wilhelm Hofeldt te Zwolle en later gekeurd door zijn zoon Barend te Elburg, (C.W.H. dan) rond 1680. De Bodebus is een merkteken, dat destijds werd gedragen door de (stads)bode bij officiële gelegenheden.

De geschiedenis van de opvallende bus die de bodes droegen/dragen, gaat terug tot in de middeleeuwen. Met zijn herkenbare bus kon de bode destijds zijn brieven en andere stukken bezorgen, zonder dat hij onderweg tol hoefde te betalen. In de loop der tijd veranderde het attribuut van een echte bus tot een vaak rijkversierd draaginsigne. Vanaf de late jaren 1950 kende de Tweede Kamer een ‘bodebusloos’ tijdperk. De

Kamerbewaarder ging nog wel in vol ornaat gekleed, maar de boden waren gestopt met het dragen van de bus: hun kostuums zouden ervan slijten. Op eigen verzoek werd de bus echter in ere hersteld. Vanaf Prinsjesdag 1988 werd hij weer vol trots gedragen.

Ambtsketen, door Jessica Veldhuizen, zilversmid.

In 2009 werd ik gevraagd een nieuwe ambtsketen te ontwerpen voor de Gemeente Elburg.

Het besturen van een gemeente is, zoeken naar...de juiste koers. Keuzes maken tussen welke wegen je gaat bewandelen. Dat was ook de vraag die ik mezelf stelde: Welke kant ga ik op, wat ga ik maken?

Het ontwerpen van een ambtsketen is eigenlijk het in kaart brengen van een gemeente.

De nieuwe ambtsketen werd...een plattegrond...de plattegrond van het gehele grondgebied van de Gemeente Elburg. Met de burgemeester als middelpunt.

Op de ambtsketen ziet u vele herkenbare punten op het gebied van recreatie, transport en geschiedenis.

Het gemeentewapen is in een vijfhoek geplaatst, wat weer verwijst naar de 5 kernen: Elburg, Oostendorp, 't Harde, Hoge Enk en Doornspijk.

Het grondgebied is voor de draagbaarheid verdeeld in schakels. Deze schakels zijn verbonden met ogen.

In het verre verleden bestond een ambtsketen uit een oranje sjerp met daaraan een penning. De kleur oranje verwees hierin naar het koningshuis. Als verwijzing hiernaar heb ik ervoor gekozen om gouden ogen te gebruiken om de schakels te verbinden.

Bijdrage Streekarchief

Burgervaders aan de ketting??

Normaal gesproken schrijft collega, Joost Strijkert, van mij een artikel voor "Het Kloosterkwartier". Deze keer neem ik, Marjolein Kinkel, dat van hem over. Niet zo lang geleden heeft het Streekarchivariaat Noordwest-Veluwe een ambtsketen uitgeleend aan het Museum Elburg om deze tentoon te stellen. Deze ambtsketen was voor mij de aanleiding voor dit artikel.

In dit artikel wil ik deze ambtsketen beschrijven en ook ingaan op zijn herkomst. Daarnaast heb ik mij in mijn aangeboren nieuwsgierigheid afgevraagd waar het gebruik van de ambtsketen eigenlijk vandaan komt, wat de functie van de ambtsketen is, vanaf wanneer en tijdens welke gelegenheden burgemeesters de ambtsketen dragen???

Om een goede beschrijving van de ambtsketen te kunnen geven heb ik een bezoek gebracht aan Museum Elburg. Verder heb ik bronnenonderzoek gedaan om de herkomst van deze keten vast te stellen en om antwoord te vinden op mijn overige vragen. Tijdens deze zoektocht bleek de herkomst van de ambtsketen niet helemaal duidelijk. De werkelijke herkomst heb ik niet met zekerheid vast kunnen stellen. Wel kan ik aan de hand van aanwezig bronnenmateriaal de meest waarschijnlijke herkomst beschrijven.

Waar komt het gebruik van een ambtsketen vandaan?

In 1852, om precies te zijn op 16 november, zijn de onderscheidingstekens voor een burgemeester door een Koninklijk Besluit vastgesteld. Dit besluit bestond uit vier artikelen. Waarvan het eerste artikel luidde: "onderscheidingsteekenen, door den burgemeester te dragen, bestaan in een zilveren penning, hebbenden een middenlijn van veertig strepen en vertoonende aan de eene zijde het wapen des Rijks, aan de andere dat der gemeente; de penning, hangende op de borst, hetzij aan eene zilveren keten, hetzij aan een oranje zijden lint; de keten of het lint op beide schouders, aan den rok of het opperkleed vastgehecht". Thorbecke droeg het dragen van een ambtsketen voor omdat hij vond dat een burgemeester in het openbaar herkenbaar moest zijn.

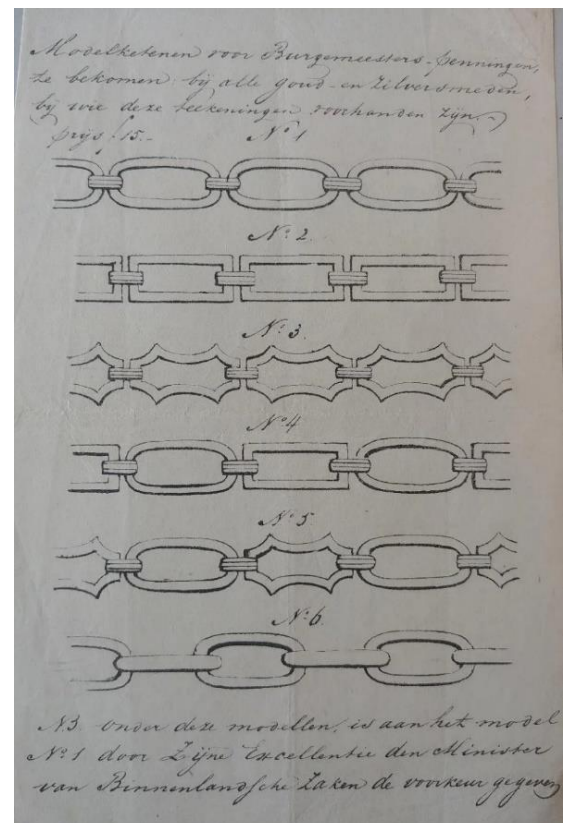
Dit gebruik was al eerder in 1825 via een voorlopig reglement vastgesteld voor plattelands burgemeesters. Daarbij ging het net als in het Koninklijk Besluit om een penning met aan de ene kant het wapen van het Rijk aan de andere kant kwam echter niet het wapen, maar de naam van de Gemeente. Ook werd het materiaal, waarvan de penning vervaardigd moest worden, niet vermeld. Wel diende deze penning aan een breed oranje lint om de hals gedragen te worden.

In het voortraject van het Koninklijk Besluit van 1852 werd er door de Raad van State nogal wat kritiek geuit op de vermelding van een zilveren ketting. Een zilveren ketting met een zilveren penning werd door hen veel te kostbaar geacht. Een oranje zijden lint was volgens hen minder kostbaar en toch even achtbaar wanneer het ging om de waardigheid van de burgemeesters. Het had dus niet veel gescheeld of we hadden vandaag de dag een heel ander beeld van ambtsketens gehad. In de praktijk bleek de Raad van State een voortschrijdend inzicht te hebben. De prijzen van kettingen varieerden van zes gulden tachtig tot achtentachtig gulden. Daar waar een oranje lint in sommige plaatsen al voor zestig cent voor handen was.

Wat is de functie van de ambtsketen en wanneer draagt de burgemeester de ambtsketen?

In het tweede artikel van het Koninklijk besluit werd aangegeven bij welke gelegenheden de burgemeester de ketting zou dragen. Het ging er hierbij vooral om dat de burgemeester herkend kon worden. De gelegenheden betroffen: het voorzitten van de raadsvergadering; wanneer de burgemeester zich in het openbaar bevind bij brand, een oproerige beweging, een samensholing of andere verstoring van de openbare orde; wanneer hij uit kracht van art. 219 van de Gemeentewet of uit kracht van een andere wet persoonlijk in het openbaar bevelen geeft en wanneer hij namens de gemeente plechtige gelegenheden bijwoont. Omdat een burgemeester de keten dient te dragen in geval van een brand heeft menig burgemeester een eenvoudiger exemplaar van de ambtsketen thuis liggen.

In het derde artikel van het Koninklijke Besluit is vastgelegd dat in afwezigheid van de burgemeester zijn vervanger de ambtsketen moet dragen. Dit heeft ervoor gezorgd dat in veel gemeenten een reserve-keten aanwezig is. Dit artikel stuitte ook weer op kritiek vanuit de Raad van State. Aangezien er niet is vastgelegd wie de keten zou bekostigen, voorzagen zij problemen als de keten door de burgemeester zelf bekostigd zou zijn. Zij waren bang dat de burgemeester of diens erven in geval van overlijden de keten niet af zouden willen staan.

Figuur 1: Afbeelding 18 uit Ambtsketens van burgemeesters in Nederland blz. 43

Het vierde artikel vermeldt de datum wanneer het besluit in gaat. Dit was op de 1e januari van het volgende jaar, dus 1 januari 1853. En dit besluit is heden ten dage nog steeds van geldig. Wel zijn door de jaren heen de genoemde artikelen van de Gemeentewet gewijzigd zo dat deze juist verwijzen naar de Gemeentewet.

In eerste instantie voerde de Rijks Munt in Utrecht een campagne door aan de Gedeputeerde Staten van de diverse provincies brieven te sturen waarin zij hun diensten aanboden. Daarbij werd er reclame gemaakt voor zes standaardmodellen. Zie de afbeelding onder. Waarbij door Thorbecke de voorkeur werd gegeven aan model 1.

De Commissaris van des Konings bemiddelde hierdoor dikwijls in de bestellingen van de Gemeenten bij de Rijks Munt. Al gauw waren de ambtsketens dichter bij huis te bestellen, want al had de Rijks Munt een vergunning voor het vervaardigen van ambtsketens zij hadden hierop geen monopolie. Andere zilversmeden die er ook wel brood in zagen gingen adverteren. Zo ontstonden er gaandeweg meerdere standaardmodellen. Dat aantal groeide uiteindelijk uit tot zesentwintig. Daarnaast was vaak de penning met of zonder ketting te bestellen. Zo kostte bij hofgraveurs L. A. de Vries en Zoon in 's-Gravenhage in 1852 een penning met ketting vijftien gulden en alleen een penning zeven gulden. En Ph. De Meyer leverde een ketting met penning voor vierentwintig gulden en vijftig cent.

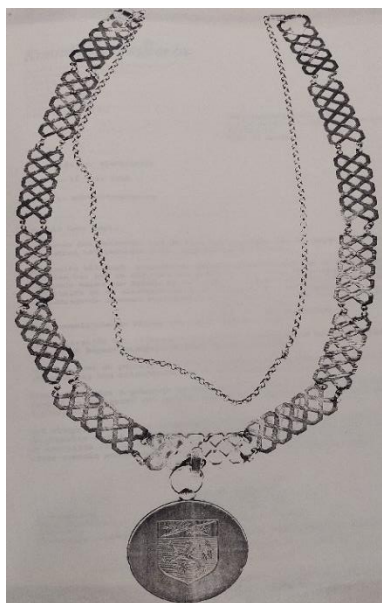
De tekst van zijn advertentie luidde als volgt:

“De ondergeteekende heeft de eer, HH. Burgemeesters van alle Gemeenten in ons Vaderland, Te berigten, dat hij vervaardigt en voorhanden heeft, de bij koninklijk besluit van 16 november Jl., ingestelde ZILVEREN MEDAILJE, met bepaald model ZILVEREN KETTING of ORANJE-LINT; zullende dezelve door hem op aanvraag eene duidelijke Teekening, of afdruk van het Cachet van het Gemeente-Wapen, of bij onsteltenis van dien, alsdan den naam enz. Der Gemeente, wel te willen bijvoegen.

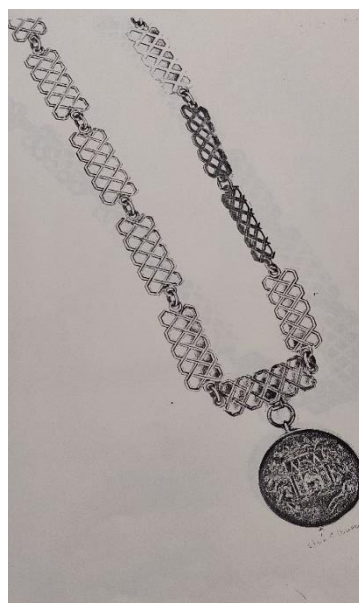
's-Gravenhage
6 December 1852

P. de Meyer
Hof-goud en zilversmid

Zo is ook de ketting die op dit moment in de zilvercollectie van Museum Elburg tentoongesteld wordt door P. de Meyer gemaakt. Dat blijkt uit een vragenlijst, die door de Gemeente Elburg voor de Stichting gemeentelijk cultuurfonds uit Den Haag, is ingevuld. Daar hebben zij op vraag 5 “Is bekend wie de penning (en de keten) heeft vervaardigd?” geantwoord “Op de keten komt de naam van P. de Meyer voor”. Daarnaast antwoordden ze op vraag 9 “Is bekend of er andere ambtsketens dan het bovengenoemde exemplaar bestaan van Uw gemeente (bijv. gebruikt door een vroegere burgemeester) of van vroegere

Figuur 1a Keten met een penning met het gemeentewapen van Doornspijk

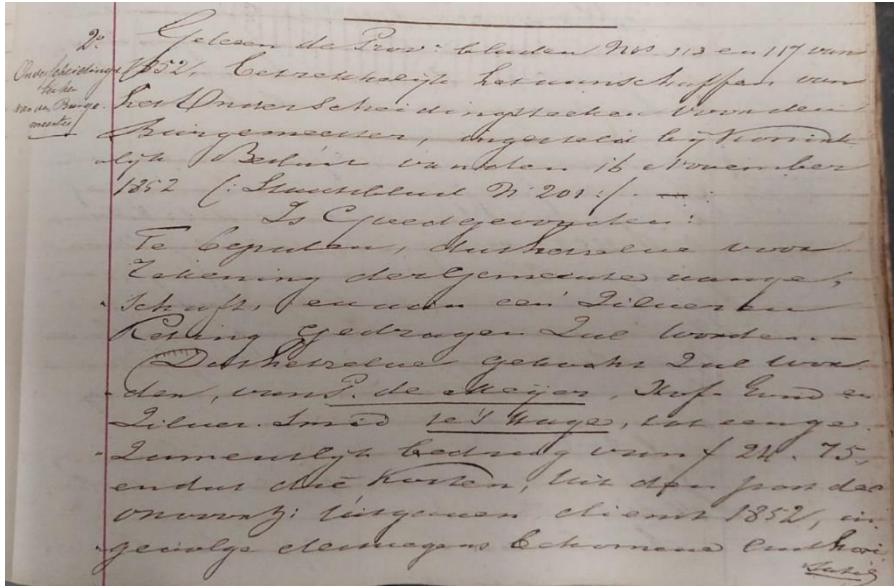
Figuur 1b Keten met een penning met het gemeentewapen van Elburg

Figuur 1c Keten met en penning met het rijkswapen

gemeenten in Uw gebied?" "De gemeente Elburg is per 1 augustus 1974 samengevoegd met de gemeente Doornspijk. De keten is derhalve nog van de oude gemeente Elburg doch wordt ook nu nog gebruikt. Verder zijn er bij deze vragenlijst foto's van de keten bijgevoegd. Zie de diverse afbeeldingen hieronder.

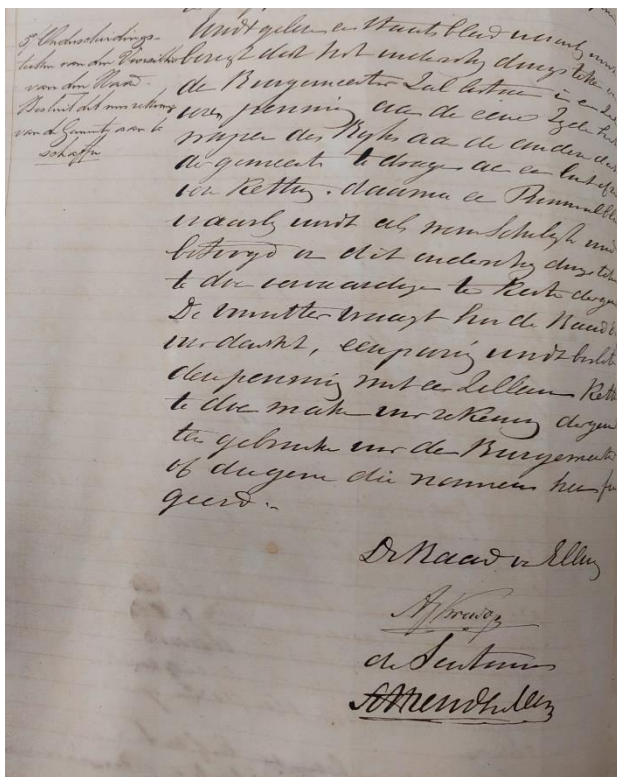
Op deze afbeeldingen is driemaal een ambtsketen afgebeeld. Onduidelijk is of voor de foto's driemaal dezelfde keten is gebruikt, waarbij de penningen van de Gemeente Elburg en Doornspijk zijn gewisseld of dat Gemeente Elburg allebei bij P. de Meyer eenzelfde soort ketting hebben besteld. Hieronder zal ik aan de hand van aanwezig bronnenmateriaal onderbouwen welke van de twee bovenstaande veronderstelling het meest waarschijnlijk is.

Figuur 2 Besluit tot aankoop van een ambtsketen bij P. de Meijer, openbare vergadering 12 januari 1853 van de Gemeenteraad van Gemeente Doornspijk (Inv. Nr. 4 uit toegang 1029 Gemeentebestuur Doornspijk, 1815-1914 (1920))

het meest waarschijnlijk is.

In de openbare vergadering van 12 januari 1853 werd door de Gemeenteraad van de gemeente Doornspijk beslist dat de ambtsketen bestaande uit zilveren ketting met zilveren penning bij P. de Meyer zou worden gekocht voor een bedrag van vierentwintig gulden en vijfenzeventig cent. Zie de volledige tekst van dit besluit op de afbeelding hieronder.

Figuur 3 Verzoek tot het besluiten tot aankoop van een ambtsketen uit de notulen van de openbare vergadering van de Gemeenteraad van Gemeente Elburg (inv. Nr. 5 uit toegang 1004 Gemeentebestuur Elburg 1812-1913)

29 november 1852 heeft de Gemeente Elburg de Gemeenteraad gevraagd om te besluiten over het aanschaffen van een ambtsketen. Hieronder een passage uit de notulen van die vergadering. Van het jaar 1852 zijn de besluiten van de Gemeenteraad helaas niet bewaard gebleven. Waardoor we niet weten of de gemeenteraad ook daadwerkelijk tot de aankoop van een ambtsketen hebben besloten en zo ja bij wie ze deze besteld hebben.

Verder is bekend dat Gemeente Elburg in 1985 een nieuwe penning heeft besteld. Dit kwam voort uit de samenvoeging van de Gemeente Elburg en Doornspijk. De samenvoeging van de twee gemeentes wilde men tot uiting brengen in het wapen op de penning. Zo is er in 1985 voor onderstaand wapen gekozen. In dit wapen is links een poort te zien deze verbeeld de Gemeente Elburg en rechts staat een sleedoorntak deze verbeeld de Gemeente Doornspijk.

Figuur 4 De penning zoals hij door Gemeente Elburg in 1985 besteld is bij de Koninklijk Begeer BV, inventarisnummer 6, toegang 1054 Gemeentebestuur Elburg, 1974-1989

De ambtsketen zoals hij in Museum Elburg ligt tentoongesteld is van zilver en zoals te zien op de afbeelding hieronder niet vervaardigd volgens de eerste zes standaardmodellen. Hier is het zevende standaardmodel gebruikt.

Bij het zevende model wordt in het boek “Ambtsketens van burgemeesters in Nederland” Gemeente Elburg genoemd. Dit is logisch te verklaren, want de hierboven vermelde vragenlijst is de input geweest voor dit boek. De keten van gemeente Doornspijk is ook volgens dit model vervaardigd. Doornspijk wordt echter niet genoemd in het boek “Ambtsketens van burgemeesters in Nederland” aangezien zij als gemeente in 1979 de jaar van uitgave niet meer bestond. De auteurs geven namelijk duidelijk te kennen ambtsketens van niet meer bestaande gemeenten niet te vermelden in hun boek.

Figuur 5 Ambtsketen Doornspijk tentoongesteld in zilvercollectie van Museum Elburg (Foto gemaakt door Marjolein Kinkel)

Of de gemeente Elburg in 1852 besloten heeft tot aankoop van een ambtsketen is niet helemaal duidelijk. Wat betreft de ketting zijn dus twee theorieën mogelijk ofwel de Gemeente Elburg heeft in 1852 net als gemeente Doornspijk besloten om een ambtsketen te laten vervaardigen door P. de Meyer. Ofwel de ketting die nu bij Museum Elburg ligt is de ketting van de ambtsketen die door de Gemeente Doornspijk in 1853 is besteld.

Wat betreft de penning is er geen onduidelijkheid. Dit is de penning die door de Gemeente Elburg in 1985 is besteld bij Koninklijk Begeer BV met voorop het rijkswapen en op de achterkant het wapen van de in 1974 nieuwgevormde gemeente Elburg. De ambtsketen die nu door Jan Nathan Rozendaal, burgemeester van Elburg, wordt gedragen is een nieuwe keten vervaardigd in 2017.

Bronnen:

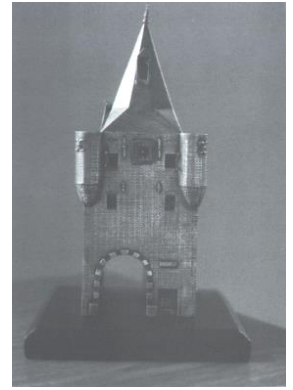
- B. ter Molen – den Outer, *Ambtsketens van burgemeesters in Nederland*, 's-Gravenhage, 1979 (NB. Doornspijk wordt in dit boek niet genoemd bij Ph. De Meyer, omdat Doornspijk als gemeente in 1979 niet meer bestond.)
- Inventarisnummer 4, toegang 1029 Gemeentebestuur Doornspijk, 1815-1914 (1920)
- Inventarisnummer 5, toegang 1004 Gemeentebestuur Elburg, 1812-1913
- Inventarisnummer 6, toegang 1054 Gemeentebestuur Elburg, 1974-1989

Figuur 6 Afbeelding van standaardmodel 7, blz. 144 uit “Ambtsketens van burgemeesters in Nederland” uitgegeven door Stichting Gemeentelijk Cultuurfonds in 1979 te “s-Gravenhage

Marjolein Kinkel

De Zilveren Vischpoort

Op dit moment genieten we nog van de Zilver-Licht expositie. De expositie bestaat, zoals u hebt kunnen lezen, uit schilderijen van verschillende kunstenaars, moderne zilveren sieraden en oud zilver. Het oude zilver is afkomstig van ons eigen museum of kwam tot ons via een oproep aan onze vrijwilligers. Een heel bijzonder stuk kwam zo in ons museum terecht. Een zilveren Vischpoort. Joke IJdens, die een zeer actieve vrijwilliger in ons museum is, was in het verleden ook zeer actief bij de plaatselijke gymnastiekvereniging S.S.S. Via haar kwamen we bij deze bijzondere wisseltrofee terecht.

In het jaar 1948 besloot het toenmalige S.S.S.-bestuur, onder de bezielende leiding van de heer Frans Vastert, een estafetteloop te organiseren voor Elburger verenigingen en atletiekverenigingen uit Zwolle.

In samenwerking met Voetbalvereniging E.S.C. werd, onder de naam “Comité Ronde van Elburg”, de organisatie in handen genomen. Juwelier Van de Wetering, zijn bedrijf aan de Jufferenstraat in de Elburger binnenstad zal velen nog in gedachten zijn, kreeg de opdracht een kopie van de Vischpoort te maken en wel van zilver. De vakman vervaardigde een prachtig stukje werk van ongeveer 25 cm hoog van puur zilver. Op de rekening stond een bedrag van f 450. Hij heeft, om S.S.S. ter wille te zijn, alleen het materiaal in rekening gebracht.

Zodra de trofee in bezit van S.S.S. was, werd deze verzekerd voor f 1000,-!

Op zaterdag 23 juli 1949 om 4 uur in de middag werd de eerste “Ronde van Elburg” gelopen. De organisatie zette een parcours uit, dat liep in verschillende afstanden, variërend van 100 meter tot 1 kilometer, vanaf het vroegere voetbalveld, onderaan de wal bij het huidige industrieterrein, via de haven naar de binnenstad. In de stad werd een volledige ronde afgelegd. De Atletiekvereniging ZAC uit Zwolle won de prachtige wisseltrofee.

Ook in 1950 vond de “Ronde van Elburg” plaats. Een keuringsformulier uit dat jaar toont de namen van de lopers, die namens het S.S.S. deelnamen. Dit waren: J. Deen, E.J. Westerink, H. Petersen, H. Wulfsen, H. van Leeuwen en J. Hulsman. Dokter Van Beukering rekende f. 15,- gulden voor de keuring van deze zes S.S.S.-atleten.

Hoe goed “onze jongens” ook hun best deden, ze moesten toezien hoe ZAC voor de tweede keer de “Zilveren Vischpoort” mee naar Zwolle mocht nemen. Toen ontstonden er wat problemen. Het organisatiecomité was van mening, dat binnen Elburg geen ploeg gevormd kon worden, die de ploegen van ZAC of PEC kon verslaan. Doorgaan zou inhouden, dat de prachtige trofee definitief in handen zou komen van een Zwolse vereniging. Na onenigheid over de financiering van het hele gebeuren viel het comité uiteen en werd besloten de “Ronde van Elburg” niet meer te organiseren. De contacten vervaagden en verdwenen uiteindelijk. De “Zilveren Vischpoort” kreeg een plaats in de prijzenkast van ZAC. Die zou daar sowieso gebleven zijn, als de jubileumcommissie van “S.S.S. 75 jaar” in 1991 niet het initiatief had genomen, het contact opnieuw te leggen. Na lang vergaderen en duidelijke afspraken kwamen de besturen van ZAC en S.S.S. overeen de “Ronde van Elburg” nieuw leven in te blazen en nog, in elk geval één keer “De Zilveren Vischpoort” als trofee in te zetten. Op 29 Augustus 1992, vlak voor de 100- jarige jubileumviering van S.S.S., heeft dit zijn beslag gekregen.

Wat de uitslag ook moge zijn: een historische wedstrijd werd weer in ere hersteld, dat was toen het uitgangspunt. Helaas was ZAC wederom de winnende partij en kreeg de zilveren Vischpoort opnieuw en nu definitief zijn plek in de prijzenkast van ZAC.

Voor deze expositie werd hij echter gezocht, gevonden en uitgeleend en kan nu in Elburg bewonderd worden!

Escaperoom in de Vischpoort

Met heel veel plezier werk ik als spelleider bij de Escaperoom in de Vischpoort.

Zodra ik de Vischpoort binnenkom begin ik met de voorbereidingen van het spel. De tv zet ik aan waarop camerabeelden te zien zijn van de 3 verdiepingen waar het spel gespeeld wordt.

Daarna loop ik zelf elke verdieping nog even extra na, om er zeker van te zijn dat alles klaar staat voor de groep die ik straks zal ontvangen.

Dan ga ik naar beneden om de groep op te wachten. Vaak hoor ik ze al wel aankomen. Ze zijn enthousiast en hebben zin om het spel te spelen.

De ene keer is het een vrijgezellenfeest, waarbij de aankomende bruid of bruidegom er enorm uitgedost uitziet, de andere keer weer een vrienden- of familiegroep.

Daarna gaan we de Vischpoort in en de trap op naar de eerste verdieping. Daar aangekomen maak ik altijd even een praatje met de groep en leg kort het spel aan ze uit.

Dan komt het moment dat ik het magnetische ijzeren hek sluit. Het spel kan gaan beginnen. Lukt het ze om binnen 75 minuten de Escaperoom te verlaten? Of moet ik ze uiteindelijk “bevrijden”?

Ik wens ze succes en vertrek naar beneden.

Ik zet nog een kort geluidsfragment aan dat ze te horen krijgen door de boxen.

Na het geluidsfragment start ik de 75 minuten en beginnen de deelnemers aan het spel. Ik hou ze in de gaten op de camera en kan ze hints geven als ze ergens op vastlopen.

Doordat ik het spel ken is het ontzettend leuk om te zien hoe ze deze escaperoom beleven.

Soms wordt een voorwerp wat ze zien wel 10x omgedraaid en uiteindelijk is het enkel een decoratief object. Of een hint ligt praktisch voor hun neus en ze kijken erlangs.

Ook voor mij dus veel vermaak. Het is mooi om te zien hoe ze samenwerken. Het fanatisme spat van de groepen af en dat werkt enorm aanstekelijk.

Een keer heb ik een groep gehad die nog 10 minuten de tijd had om zichzelf te bevrijden. Ook ik zit dan op het puntje van m'n stoel, lukt het de groep? Of moet ik ze uiteindelijk komen “redden”? Uiteindelijk is het ze toch gelukt! Eén druk op de knop en het magnetische hek gaat open. Ja, geweldig vind ik dat!

Ze komen naar beneden met een grote glimlach op hun gezicht en ik wacht ze daar weer op.

Hun missie is geslaagd, maar die van mij ook!

Buiten praten we altijd nog even wat na en maak ik foto's van de groep. Ik heb een grote goudkleurige houten sleutel. Die doet het altijd goed op de foto.

De groep vertrekt en ik maak de Escaperoom weer klaar voor de volgende groep.

Kimberley Middelkoop

Het Schildersmuseum

Eind maart 2024 is het een jaar geleden dat ons Schildersmuseum werd geopend en daarmee voor de bezoekers van Museum Elburg opengesteld. In die periode zijn er diverse groepen uit de schildersbedrijfstaking op bezoek geweest. Bezoekers die daarmee ook een bezoek aan Elburg hebben gebracht en het museumbezoek regelmatig combineerden met bijvoorbeeld een rondleiding en een bezoek aan een van de horecagelegenheden. Een hoogtepunt daarbij was de diploma-uitreiking van afgestudeerde restauratie-schilders in de refter.

Een bijzondere ervaring waren ook de vele reacties die we ontvingen van individuele bezoekers van het Museum die aangaven zich te herkennen in het tentoongestelde omdat hun vader, grootvader of een andere bekende schilder was geweest. Opvallend daarbij is dat we nu regelmatig aanbiedingen krijgen van historisch materiaal waarover deze bezoekers nog beschikten. Uiteraard hebben we veel materialen al, maar af en toe zitten daar ook bijzondere voorwerpen tussen die we nog niet hebben.

Een aantal voorbeelden:

Een delfsblauw wandbord.

De Vereniging van Verf en Vernisfabrikanten (VVVF) stelde halfweg de vorige eeuw dit bord beschikbaar aan personen die zich bijzonder verdienstelijk hadden gemaakt voor de bedrijfstak. Het bord werd uitgereikt aan Rien Boon, indertijd voorzitter van de Nederlandse Christelijke Bond van Ondernemers in het Schildersbedrijf. (NCOS). We ontvingen het bord via de Voorzitter van de oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop.

Op de afbeelding zien we het stoken van harsen voor de fabricage van vernissen. Op de afbeelding staat ook een kip afgebeeld. Als men wilde testen of het materiaal voldoende was verwarmd dompelde men een veer van de kip in de warme vloeistof. Gingen de uiteinden van de veer krom staan dan was dat het bewijs dat de goede temperatuur was bereikt.

Gevelbord Meester-Schilder.

In het verleden werd door twee organisaties de mogelijkheid gegeven om bij het behalen van een diploma Meester-Schilder een gevelbordje aan te schaffen. Daaruit blijkt dan dat de bewoner/eigenaar in het bezit was van de titel Meester-Schilder. Hij kon zich daarmee onderscheiden van het gemiddelde schildersbedrijf. De eerste vrij algemeen bekende variant werd verstrekt door de Nationale Schildersschool te Utrecht. In het museum is daarvan ook een afbeelding te zien. Ouder was het bordje Meester Schilder VVA. (Vereniging ter Veredeling van het Ambacht). Deze landelijk functionerende organisatie organiseerde de examens voor schilders maar ook voor andere ambachtelijke beroepen. Het Schildersmuseum is zeer verguld met deze aanwinst, welke beschikbaar werd gesteld door mevr. Nel Hulsteijn van 't Harde. Het bordje is afkomstig van haar vader, die in de vorige eeuw een schildersbedrijf had in Heerde.

Een Glasresteel.

Dit houten rek (afmetingen 690 x 690 x 135 mm) werd gebruikt om kleinere glasplaten op de rug te vervoeren. Het rek is voorzien van leren riemen om het op de rug te bevestigen. Het glasresteel is voorzien van een klein kussentje om de druk op de rug wat te verzachten. Daarnaast heeft het een klein bakje waarin de stopverf kon worden bewaard.

Als schilders in de wintermaanden weinig werk hadden werd een van de medewerkers soms op pad gestuurd om met een aantal glasplaten op het glasresteel bij de boeren

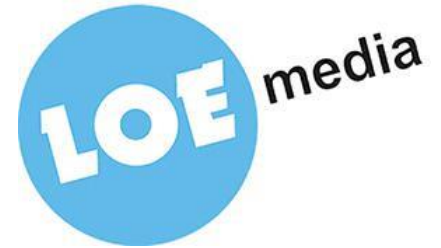
langs te gaan om eventuele gebroken stalramen te herstellen. Dit glasresteel dateert van ongeveer 1900 en was eigendom van Jan Bosch, die samen met z'n broer een schildersbedrijf had in Borculo. Kleinzoon Henk, die dit glasresteel geschonken heeft naar aanleiding van een bezoek aan ons museum, heeft dit hulpmiddel in z'n jonge jaren nog regelmatig gebruikt. De naam Glasresteel wordt ook nu nog gebruikt voor het vervoer van glas op de glasrekken van glaswagens.

Op de ledenvergadering op 4 maart a.s. zal Anton van Wezep tijdens het programma na de pauze een presentatie geven over het schildersberoep en het museum dat zich op de zolder van Museum Elburg bevindt. U bent van harte welkom tijdens onze jaarlijkse ledenvergadering. Inloop om 19.30 uur, aanvang 20.00 uur.

Anton van Wezep

In de pers

Onze vereniging probeert zoveel mogelijk aan de weg te timmeren. Dat betekent dat we soms ook iets van ons laten horen op de lokale radio (LOE). Onlangs waren Roel Schraa en Els van Andel te gast bij Brigitte Hemming om het een en andere te vertellen over onze vereniging. Natuurlijk hopen we dat er veel mensen geluisterd hebben en dat het mogelijk nog nieuwe leden oplevert. Wij hebben in ieder geval ons best gedaan.

Vriendengift

Herkenbaarheid van de stadsgidsen wordt als belangrijk ervaren. De Vereniging Vrienden wilde wel sponsoren en Han van den Pol wilde wel op onderzoek uit. Na de nodige ideeën, variërend van bodywarmers tot sweaters en meer van dat, werden het keycards met een pasje. De stadsgidsen zijn er blij mee, want het zorgt voor uniformiteit en herkenbaarheid van de echte VVV gidsen. Hiervoor wilden ze wel even op de foto.

Het Gidsengilde is ooit in 2010 tot stand gekomen op initiatief van oudheidkundige vereniging Arent thoe Boecop en VVV Elburg.

Het is de bedoeling dat de museumgidsen ook een dergelijk keycard ontvangen.

Prachtig bruikleen voor de Elburgzaal

In aanwezigheid van burgemeester Jan Nathan Rozendaal van de gemeente Elburg heeft Anne-Marie van Hout, directeur van Museum Elburg, een bijzonder schilderij in ontvangst genomen. Bijzonder, omdat Het Weduwenhof, dat op het schilderij afgebeeld staat, veel voor Elburg betekend heeft.

“Dit schilderij is een fantastische aanvulling op onze collectie”, geeft Anne-Marie van Hout aan. “Het is een impressionistisch, realistisch schilderij. Impressionistisch door het kleurgebruik, realistisch doordat de

jaartallen boven de poort te lezen zijn. Ik vind het een prettig schilderij om naar te kijken. Leuk ook dat de afbeelding zo herkenbaar is: vanuit de Hondegatsteeg kijk je naar het Weduwenhofje. In de poort staat een

vrouwje in Veluwse klederdracht. Het schilderij is door Max Nauta in de oorlog geschilderd en in mijn interpretatie weerspiegelt de donkere lucht de oorlog en de regenboog hoop.” Ze vervolgt: “We werden benaderd door Galerie Nieuw Schoten uit Haarlem of we belangstelling hadden voor ‘Het Weduwenhof in Elburg’. Belangstelling hadden we zeker, maar helaas liet ons collectiebudget het niet toe om het schilderij te kopen. We zijn blij dat het via het Couragefonds toch in Elburg terecht is gekomen en in ons museum

tentoongesteld mag worden. Het komt te hangen in de zaal van Weldoeners. Het is mooi dat het werk van Maria Harmens Courage, naast dat van weldoeners Admiraal van Kinsbergen en Maria Catharina Feith, nu ook ‘vertaald’ wordt in een object.”

Bijzonder museumstuk

Deze secretaire is van wijlen Maria Harmens Courage, die weldoenster van Elburg geweest en zodoende is dit meubel steeds meeverhuisd naar de fungerende Administrerend Provisor. De secretaire is kort na of kort voor 2000 gerestaureerd. Het meubelstuk is verder in goede conditie, ondanks zijn leeftijd van meer dan 250 jaar.

Het bestuur van het Couragefonds zoekt een goede plek voor dit prachtige historische meubelstuk. Het zou mooi passen op onze afdeling Weldoeners. Wie weet ziet u deze secretaire daarom dus binnenkort in ons museum, mooi bij het schilderij van het Weduwenhof.

In Beeld februari 2024

Max Nauta

Begin februari mocht Anne-Marie van Hout een bijzonder schilderij in ontvangst nemen. Het verbeeldt *Het Weduwenhof in Elburg*, geschilderd in 1941 door Max Nauta (1896-1957), zie vorige pagina.

Max Nauta kon met een beurs van Koningin Wilhelmina al jong studeren aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam. Hij werd beïnvloed door Breitner en Turner.

Na 1945 kreeg hij veel portretopdrachten. In 1955 heeft hij zelfs Winston Churchill op het doek vastgelegd.

Max Nauta was behalve schilder ook glazenier. Glas-in-loodramen van hem zijn te zien in o.a. Het Joods Historisch Museum, Paleis Het Loo en het Stadhuis van Amsterdam.

Het koninklijk raam

Op een veiling verwierf Museum Prinsenhof in Delft in 2021 een koninklijk glas-in-lood raam van Max Nauta uit 1937.

Op het raam is de doop van Frederik Hendrik, de zoon van Louise de Coligny en Willem van Oranje afgebeeld. Het manshoge raam laat de doop van Frederik Hendrik zien vanuit het perspectief van de moeder Louise de Coligny. Het gaat vermoedelijk om een proefversie van het veel grotere Vorstinnenraam aan de noordzijde van de nieuwe kerk in Delft. Het museum is zo een portret van Louise rijker. En vormt het een verrijking van het historisch erfgoed van Delft.

Op de voorgrond van het raam zien we moeder en kind, daarachter twee hofdames. De moeder en de vrouw van Max Nauta stonden model. Het bestaan van het raam was tot 2021 onbekend. In de collectie van het museum bevindt zich wel een voorstudie van het raam. Deze voorstudie was al door de nazaten aan het museum geschonken.

Louise de Coligny (1555 – 1620) was de vierde echtgenote van Willem van Oranje.

In het televisieprogramma: *Het verhaal van Nederland- Oranje-Nassau* spelen de vrouwen van Willem van Oranje een belangrijke rol. Het programma is nu te zien op woensdagavond of later bij uitzending gemist.

Een aanrader!

Anna van Prooijen-Schenk

Berichtje uit de Kloostertuin.

Langzaam ontwaakt de kloostertuin weer uit haar winterslaap. Het voorjaar dient zich voorzichtig aan, alhoewel het dit jaar wel erg vroeg is!

Met enige trots zien wij, de vrijwilligers van de tuin, het grasveld opkleuren met witte en paarse velden sneeuwkllokjes en krokussen. Ieder jaar worden ze groter, we stellen het maaien van het gras zo lang mogelijk uit om de bolletjes de kans te geven zich te vermeerderen. Voor koningsdag zorgen we dat het gras er weer strak bij ligt om een grote groep mensen te kunnen dragen.

Na al jaren op de kaplijst van de gemeente te hebben gestaan is begin februari de karakteristieke treures in het midden van de tuin dan toch omgezaagd. De kwaliteit van de boom was zo slecht dat het te gevaarlijk werd en onverantwoord was hem te laten staan. Op de foto is te zien dat het een wonder is dat hij niet spontaan het loodje heeft gelegd. Als vervanger wordt een moerbei aangeplant, een boom die erg oud kan worden. Hopelijk wordt hij/zij voor ons nageslacht ook zo karakteristiek en monumentaal als de treures. Dit voorjaar staat, wat onderhoud betreft weer het nodige op de agenda. Rozen, heesters en kruiden worden gesnoeid en restanten blad geruimd. De grootste klus wordt het snoeien van de fruitbomen, dit doen wij samen met de vrijwilligers van de Stichting Landschapselementen Elburg (SLE).

De laatste jaren hebben we de diversiteit aan planten steeds meer vergroot, het resultaat mag er zijn. Elk moment van het jaar is er weer wat anders te zien.

Wij zijn zeer tevreden over de samenwerking met de groenafdeling van de gemeente. Nieuwe planten, mest en potgrond wordt geregeld en na een appje van ons wordt snoeihout en zakken met tuinafval snel opgehaald.

Graag zouden wij er een paar nieuwe vrijwilligers willen begroeten om minimaal onze gemiddelde leeftijd op peil te houden, maar nog liever omlaag te brengen.

Wij werken vanaf april om de week op maandagmiddag, kom gewoon een keer kijken!

Ad Dijkshoorn

Wat is er allemaal te doen de komende maanden in Museum Elburg?

Winter LEZINGEN

IVO VAN DE WIJDEVEN

SPREEKT OVER DE MACHT VAN HET VERLEDEN IN DE RAFELRANDEN VAN EUROPA

09.03.24 | 14.30 UUR | €12,- P.P.

WWW.WINTERLEZING.INFO
Het is verstandig te reserveren!

KOM OOK JE PAASSTOK VERSIEREN!

PALM PASEN

23 MAART
start 13.30 UUR

Voor kinderen van 4 t/m 12 jaar
€ 3,95 p.p. incl. brood en materiaal
(borg stok € 5,00 dit krijgt u terug bij inlevering van de stok)
tickets: www.museumelburg.nl
vol=vol

ARENT THOE BOECOF
multimedialerij voorstelling elburg

museum elburg

**PAASHASHOED
MAKEN**

KIDS WORKSHOP

RESERVEREN IS NIET NODIG

30 MAART

11.00 - 14.30 UUR

Museum Elburg
Ingang Zuiderwalstraat
vanaf 4 jaar €2,50 p.p.
www.museumelburg.nl

HOEDENPARADE

KIDS WORKSHOP

RESERVEREN IS NIET NODIG

27 APRIL

11.00 - 14.30 UUR

Museum Elburg
Hoofdingang
vanaf 4 jaar €2,50 p.p.
www.museumelburg.nl

**VREDESDUIFJE
MAKEN**

KIDS WORKSHOP

RESERVEREN IS NIET NODIG

4 MEI

11.00 - 14.30 UUR

Museum Elburg
Ingang Zuiderwalstraat
vanaf 4 jaar €2,50 p.p.
www.museumelburg.nl

**MASKERS
MAKEN**

KIDS WORKSHOP

RESERVEREN IS NIET NODIG

18 MEI

11.00 - 14.30 UUR

Museum Elburg
vanaf 4 jaar €2,50 p.p.
www.museumelburg.nl

Winkel VVV en Museum Elburg

Zoals bekend herbergt ons mooie Agnieten-klooster niet alleen Museum Elburg, maar ook de VVV. Annemieke Meppelink en Han van den Pol zorgen voor een mooie website, <https://www.bezoek-elburg.nl/nl/ontdek-elburg/kunst-cultuur/cultureel-erfgoed> en een winkel

waar zowel museale als toeristisch georiënteerde artikelen te koop zijn en ontwikkelen constant zaken die voor de bezoeker van Elburg interessant kunnen zijn, zoals wandelingen, fietstochten, een scheurplattengrond van Elburg en nog veel meer. Bovendien worden er ook evenementen naar Elburg gehaald of wordt de samenwerking met anderen in de regio gezocht. Namens het bestuur van Museum Elburg is Jaap Streefkerk nauw betrokken bij alles wat met de VVV te maken heeft.

ELBURG

In onze museumwinkel treft u twee nieuwe kunstlijnen, die in verschillende artikelen verkrijgbaar zijn:

De

De Paradiesgärtlein-serie

Bloemenschilderij van Leo Gestel

Paradiesgärtlein-serie: afbeeldingen van een paneelschilderij dat rond 1410 is gemaakt door een onbekende schilder die Opper-Rijnse Meester wordt genoemd. Het behoort tot de Maria in het rozenprieel-type. De Paradiesgärtlein is een van de vroegste schilderijen die flora en fauna op een naturalistische manier weergeeft.

Artikelen met afbeeldingen van de Nederlandse kunstschilder Leo Gestel (1881-1941): zijn kleurrijke expressionistische bloemen spreken tot de verbeelding in een mooi assortiment stationary-artikelen: van servetten tot een puzzel van 1000 stukjes.

Storytelling

Museum Elburg en de VVV willen door middel van storytelling aan de passanten meegeven dat Elburg een verhaal te vertellen heeft.

Ook is er gezocht naar een manier om meer uitstraling/aandacht voor de entree van ons Museum en de VVV-balie te genereren. In ons historische stadje zijn er strakke regels voor reclame-uitingen, maar het was vergunning-technisch mogelijk om dit m.b.v. deze borden te bereiken. Ze hangen sinds enige tijd aan de voorgevel van het museumgebouw.

Bord 1: Wij heten de bezoekers welkom in een stad vol historische en culturele verhalen. Dit kan onder meer door een stadswandeling met een gids.

Bord 2: Wij zijn een Hanzestad, met een Hanzeverleden aan het water. Daarom de Hanze kogge in de haven van Elburg.

Bord 3: Wij zijn Museum Elburg, een museum vol verhalen voor jong en oud met verhalen over de stad Elburg en het leven in het klooster.

De tekeningen die in de foto's geplaatst zijn, hebben de verbinding met de gebruikte (klooster)tekeningen van Karel Kindermans, die je op verschillende plekken in het Museum tegenkomt.

De borden worden overigens tijdens de opening van het museum geplaatst en bij sluiting weer weggehaald.

Verwacht, Verhalen in Verf

Op 23 maart a.s. wordt de expositie “**Verhalen in verf**” van **Wouter Berns** geopend. Kunstschilder Wouter Berns (1970) kijkt net even anders naar de dingen dan anderen. Zijn scherpe opmerkingsvermogen vertaalt hij naar zijn schilderijen. Scheppingsdrang, perfectionisme en een warme neiging tot relativeren sturen zijn penseel tot werk dat mensen in toenemende mate aan het denken mag zetten. Al zo'n 30 jaar bouwt hij aan een even boeiend als persoonlijk oeuvre. De ontwikkeling en verdieping in zowel Berns' persoonlijkheid als zijn werk – ze zijn nauwelijks te scheiden – is even geleidelijk als onmiskenbaar. Onder de jeugdige oppervlakte van humor en verwondering die zijn werk lang heeft gekenmerkt, wordt steeds beter de klassieke, gelaagde en bezeten vakman zichtbaar. U krijgt vast een voorproefje op zijn eigen website: <https://wouterberns.nl/>

Culturele Stichting Elburg

Onlangs hebben ruim 40 bezoekers in de refter van ons museum genoten van een interessante lezing door Geraart Westerink uit Kampen maar geboren in Elburg.

De lezing ging over **Jugendstil in de architectuur**, in het bijzonder de ontwerpen van de architect G.B. Broekema. Aan de hand van foto's vertelde Geraart over de prachtige villa's, winkelpanden en fabrieksgebouwen in deze stijl, ook wel Art Nouveau genoemd, die Broekema ontworpen heeft en die veelal in Zwolle, Kampen, Leeuwarden en Almelo te vinden zijn. De aanwezigen hebben genoten van het zien van de mooie Jugendstil-details, zoals de balkonnetjes, dakkapelletjes, tegeltableaus en de kleurrijke bloemversieringen op de gevels. Als voorbeeld werden o.a. de mooie herenhuizen aan de Wilhelminastraat en Emmastraat in Zwolle getoond, ook ontwerpen van deze architect.

Apotheek, Voorstraat, Leeuwarden

Binnenkort gaat de nieuwe **cursus kunstgeschiedenis** door Anna van Prooijen van start. De cursus heeft als titel “Van mummieportret naar selfie: het portret in de schilderkunst” en wordt gegeven in het Wijkontmoetingscentrum Jeanne d’Arc in ’t Harde. Evenals voorgaande jaren kon men zich inschrijven voor de dinsdag- of donderdagavond. De dinsdagavond was al snel volgeboekt, op de donderdagavond zijn op dit moment nog enkele plaatsen beschikbaar. De cursus start op 27 resp. 29 februari a.s..

Op **6 maart a.s.** komt **Ronald Nijboer** vertellen over zijn boek “**Wereldzee in de polder**”.

Geen enkel ander Nederlands landschap veranderde zó drastisch als het IJsselmeergebied. De zee werd afgesloten, zout werd zoet, eilanden verdwenen en een provincie ontstond. In 1873 maakte de Fransman Henry Havard een iconische reis rondom de Zuiderzee. Hij wilde de pittoreske dorpen en steden vastleggen voordat de modernisering ze voorgoed zou veranderen. Honderdvijftig jaar later vaart Ronald Nijboer in zijn kielzog het IJsselmeer rond. Met een historische tjalk bezoekt hij de oude en nieuwe kustplaatsen, waar hij de verhalen van de bewoners optekent. Wat is veranderd en wat is gebleven? Hoe zijn we omgegaan met ons landschap en onze cultuur? En wat leert het verleden ons over de toekomst?

Na de lezing is er gelegenheid om vragen te stellen, boeken te kopen en te laten signeren.

De avond wordt gehouden in de Bibliotheek Elburg, Clakenweg 146, 8081 LZ Elburg en wordt georganiseerd in samenwerking met de Elburger Boekhandel en de bibliotheek Noord-Veluwe. Aanvang 19.30 uur, inloop vanaf 19.15 uur.

Entree € 3,50 voor bibliotheekleden, € 7,00 voor 1 bibliotheek-lid met 1 introduc e en € 5,00 voor niet-bibliotheek-leden. Aanmelden: via de website www.bibliotheeknoordveluwe.nl.

Wereldzee in de polder – Ronald Nijboer, ook te koop in onze museum-shop voor: € 24,99.

Tenslotte zijn we als bestuur nog in overleg met de gemeente om met een beperkt aantal belangstellenden binnenkort een bezoek te brengen aan het **Streekarchivariaat**, dat in het gemeentehuis in Elburg is ondergebracht. Hierover later meer, nadere informatie volgt.

Vestingval 2024, de 10e editie

De verschillende commissies zijn al druk bezig om een heel mooi programma neer te zetten voor deze editie, we willen iedereen daar meer bij betrekken en daarom worden jullie ook door middel van nieuws via het Kloosterkwartier geïnformeerd. Alvast twee projecten uitgelicht, het educatieproject “De Sokkelkunstenaar” en het multidisciplinair samenwerkingsproject “Donderbezem”.

“De Sokkelkunstenaar”, het project met de scholen.

“Vijf minuten beroemd zijn is niet genoeg voor deze kunstenaar en een podium hoeft nou ook weer niet, deze kunstenaar wordt door de maker op een sokkel gezet om te voelen hoe het is en om gezien te worden”.

Bij de tiende editie van Vestingval is het kunstenaarschap de inspiratiebron voor de educatieve opdracht aan de scholen. Elke deelnemer (ca. 200) krijgt een sokkel om als sokkelkunstenaar een kunstwerk ruimtelijk vorm te geven. In de periode van 8 – 18 mei 2024 worden de creaties geëxposeerd in de museumtuin.

“Donderbezem”, het project met onze lokale kunstenaars.

Het runenteken ‘donderbezem’ is een eeuwenoud, vergeten symbool dat zich verstopt heeft in de muren van Elburg. Vroeger gebruikt om donder en ander onheil mee te weren. Vandaag de dag dient de donderbezem misschien wel een heel ander nut. Welk onheil weren we nog? Waarin vonden we in het verleden bescherming en veiligheid? En waarin nu? Wat beschermen we met de wallen of stadsmuren? Zijn deze nog slechts symboliek of beschermen ze een concept; een geschiedenis; vergeten verhalen die zich hebben afgespeeld of nog steeds afspelen? Wat is nodig om veiligheid te voelen? Deze vragen worden uitgewerkt in het Donderbezemproject. Het Donderbezemproject blaast cultureel erfgoed nieuw leven in. Het idee voor het project is ontstaan door een groep lokale kunstenaars uit Elburg en de directe omgeving met elkaar te verbinden. De kunstenaars hebben verschillende achtergronden; beeldende & podiumkunst, grafische vormgeving, fotografie, video-, schrijf-, zang- & muziekunst. Hieruit is een creatieve samenwerking ontstaan. Een dergelijke multidisciplinaire samenwerking is iets nieuws in onze omgeving en laat de talenten in onze omgeving zien. Daar mogen we trots op zijn! En dat willen we onze eigen bewoners maar ook alle bezoekers laten zien.

Men vindt een gave donderbezem in sierlijk metselwerk in de Vischpoort in Elburg en wel aan de linkerzijde van de poort (vanuit de stad gezien).

Vestingval 2024, Susterenchoor "St. Agnes" zingt in de kloosterkapel van Museum Elburg.

10 en 17 mei van 11.30 tot 12.00 uur

Susters van Susterenchoor "St Agnes", gekleed in habijten, zingen een aantal liederen die passen bij de sfeer van de kloosterkapel.

In de middeleeuwen woonden susteren in het Agnietenklooster. In de kapel is rust en stilte. Net als in die tijd laat het Susterenchoor "St.-Agnes" o.l.v. dirigent Grietje Roozeboom weer liederen klinken in de kapel. Wij nodigen u uit om hierbij te zijn en de sfeer in de kloosterkapel mee te beleven.

Om de sfeer goed te ervaren is niet gekozen voor in- en uitloop tijdens het zingen, maar voor een concertje van ongeveer een half uur.

Concert vrijdagmorgen 10 mei en 17 mei in de kapel van Museum Elburg.

Ingang: Museum Elburg, bij de glazen deur aan de Jufferenstraat, die om 11.20 uur opengaat.

Vrij entree.

Het Susterenchoor "St. Agnes" o.l.v. Grietje Roozeboom werd opgericht in 2012 en is vernoemd naar St. Agnes, een dertienjarige vroegchristelijke martelaar, die later de patrones is geworden van het Agnietenklooster in Elburg.

Note: Het Susterenchoor geeft eerst ook nog een Passie en Pasen concert op 23 maart.

Kloostermop.

Het Agnietenklooster en..... Joke IJdens.

Joke is een bekend gezicht binnen de muren van het museum maar ook buiten de kloostermuren.

In 1951 is Joke geboren in Emmeloord maar kwam rond 1953 al naar de Noord-Veluwe toen haar vader een slagerij in Oosterwolde begon.

In 1972 trouwde Joke met Berry en zij kregen twee dochters.

Momenteel zijn Joke en Berry de trotse grootouders van vier kleinkinderen.

Ruim 28 jaar was Joke werkzaam in de apotheek.

In haar vrije tijd is en was gymnastiek een grote hobby en zij is nog steeds lid van het Elburger SSS. Twintig jaar gaf Joke met heel veel plezier kleutergym bij deze club.

Haar vrijwillige inzet bij het Museum Elburg is heel afwisselend te noemen.

Naast regelmatige baliediensten voor het museum bestaat deze taak ook uitgeven van informatie aan

toeristen over Elburg en omgeving als VVV-vrijwilliger.

Verder werkt zij mee aan diverse schoolprojecten binnen het klooster en helpt mee binnen de schoonmaakploeg.

Ook zingt zij graag in een koor waaronder in het Susteren koor dat regelmatig te horen en te zien is in de kloosterkapel. Maar dat Joke graag bezig is met geschiedenis blijkt wel uit het feit dat zij als Stadsgids graag over de rijke Elburger geschiedenis wil vertellen zowel in de stad maar ook binnen de kloostermuren over het museum en het leven in een klooster.

Joke wil daarbij wel kwijt dat het fijn werken is met de vele vrijwillige collega's.

Roel Schraa

Avond vol oude verhalen was een succes!

Op 16 en 17 februari ontvingen we 's avonds gasten in ons museum. In elke zaal van het museum werd die avond een verhaal verteld over Elburg. We begonnen op de beletage met het verhaal over de kerktoren van Elburg. Daarna liepen we met de hele groep naar de kapel. Grietje Roozeboom zong prachtig toen alle bezoekers een plekje zochten. Hier werd het verhaal van Alide verteld, een meisje die op jonge leeftijd het klooster in zou gaan. Anton Koning vertelde dit verhaal en Fred Peters speelde de pater, Grietje de mater en samen met haar dochter Charissa en kleindochter Judith speelden zij het verhaal mee.

We liepen met elkaar naar de stad van recht. Daar stond de schout op ons te wachten, gespeeld door Gertjan v.d. Heide. Hij speelde samen met Sep, een leuke jongen met een groot talent, lid van Jeugdtheaterschool Elburg. Toen de deur openging om deze zaal te verlaten, kwam een vis geur ons

tegenwoord. Gerjan Ruijter zat hier op ons te wachten met een aalkistje. Hij vertelde een verhaal over de uitvinding van het aalkistje. Na stad van visserij liepen we door, langs het schip van Van Kinsbergen en daar stond hij... de enige echte admiraal! De eerste avond werd Van Kinsbergen gespeeld door Kees v.d. Streek, maar die werd helaas ziek en heeft Han v.d. Pol de rol op zich genomen op de tweede avond. Tot slot kwamen we in de werkkamer van Arent Thoe Boecop die gesitueerd was in de Elburgzaal. Tussen de tekeningen van de stad Elburg, vertelde hij over het ontstaan van de stad. Hij mijmerde over een toekomstbeeld waarin mensen door de stad flaneren langs de mooie geveltjes en hoe er gezorgd zou worden voor de geschiedenis. Dan mensen hiervoor bij elkaar zouden komen en zich zouden verenigen, ze konden deze vereniging wel naar hem vernoemen!

Het was een fijne avond en smaakt zeker naar meer. Er zijn al nieuwe aanmeldingen van mensen die het leuk vinden om de volgende keer mee

te doen als toneelspeler, verteller of als bezoeker. Lijkt u het ook leuk om de volgende keer mee te genieten, we laten het weten als het zover is!

Annebet Westland